

A36193
9(C2)
i-969

Борис Іченець

МОЯ ВОРОЖБА

ЗМІСТ

Заснування Ворожби	6
Історія станції Ворожба.....	15
Холодний Хутір.....	21
Війна	36
Я пам'ятаю.....	43
Бондарівка	65
Наші родичі.....	85
«Ось і ти залишилась далеко...».....	104

Історія станції Ворожба

Майже два століття слобода Ворожба жила тихим спокійним життям – до того часу, поки через її землі не пролягла залізнична колія – «чугунка». Залізниця, яка пройшла через Ворожбу, була однією з перших в Україні. Найперша дорога, Одеса – Балта, протяжністю 213 кілометрів, була відкрита 5 грудня 1865 року. Лінія Ворожба – Конотоп – Бровари (294 км) була пущена у грудні 1868 року.

У другій половині XIX ст. Олександр II затвердив проект будівництва залізниці Курськ – Київ. Акціонерну компанію, яка взялася за будівництво, очолив князь С. А. Долгоруков. До складу акціонерів входили також П. Г. фон Дервіз та К. Ф. фон Мекк. Будівництво розпочалось навесні 1867 року. З ранку до ночі на спорудженні залізничного полотна були зайняті тисячі людей – всі роботи проводились руками селян з навколишніх сіл. Дорогу (450 верст) було побудовано в дуже стислий строк – всього за двадцять місяців. 17 грудня 1868 року міністр шляхів сполучення інженер-генерал-лейтенант П. П. Мелоніков доповідав:

«21-го минувшего ноября я имел счастье довести до Высочайшего Вашего Императорского Величества об открытии 20 ноября первого участка Курско-Киевской железной дороги, именно от Курска до ст. Во-

рожба на 165 верстах. Ныне открыт и 2-й участок упомянутой дороги от Ворожбы до Броваров на протяжении 285 верст.»

Дорога від Курська до Броварів була відкрита у грудні 1868 року, а далі, до Києва, пасажирів і вантаж доставляли омнібусами. 30 серпня 1869 року рух пасажирських і товарних поїздів було продовжено далі – до тимчасової станції Дніпро (Кухмистерська слобода), звідки пасажирів і вантаж доставляли пароплавами до Поштової площі. У лютому 1870 року відкрили рух по залізничному мосту через Дніпро.

Через десять років, взимку 1878 року, станцію Ворожба було з'єднано також із Сумами та Харковом. Залізницю Марефа – Люботин – Суми – Ворожба збудували всього за 17 місяців. Ворожба стала залізничним вузлом.

У 1894 році ввійшла в експлуатацію вузькоколійна залізниця Ворожба – Середина-Буда (нині станція Зернове), яку під час війни в 1915 році перебудували на широку колію. Ця залізниця (Ворожба – Орша) найкоротшим шляхом з'єднала Суми через Хутір Михайлівський з Москвою. Економічне значення станції Ворожба як великого залізничного вузла зростало. На початку 90-х років акціонерне товариство Московсько-Киево-Воронезької залізниці побудувало тут паровозо-вагонні майстерні.

Залізнична станція Ворожба, яка з двома вагонними парками, паровозним депо, майстернями, електростанцією, вокзалом та іншими службами займала сама по собі величезну площину, була розташована окремо від села Ворожба – десь на відстані кілометра-півтора. Поруч зі станцією виросло залізничне селище. З історичних джерел ві-

домо, що у 1897 році у цьому селищі залізничників, яке в народі отримало назву Реп'яхівка, проживало 557 чоловік. Згодом на місці цих пристанційних бараків розбудувалась вулиця (сучасна вулиця Комсомольська), яка і з'єднала станцію із селом. Зараз залізнична станція розділяє Ворожбу на дві половини. Ось як у кінці дев'ятнадцятого століття енциклопедія Брокгауза і Ефрана подавала розповідь про Ворожбу:

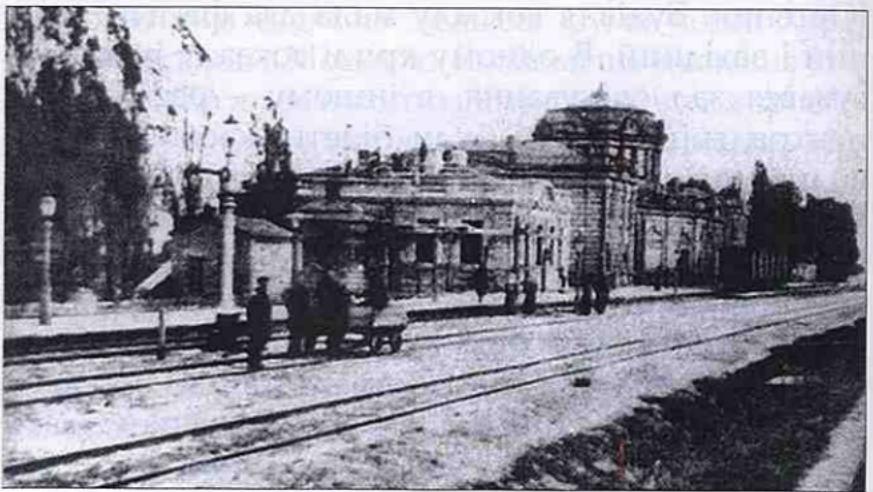
«Ворожба Білопільська – слобода Сумського повіту Харківської губернії, при річці Вир. Православна церква, сільське початкове училище, богадільня, поштова станція, постійний двір, 3 лавки, станція Харківсько-Миколаївської залізниці. Дворів 611, жителів 3812 (1890 р.). Слобода заснована у 1672 р., перша церква збудована у 1676 р.»

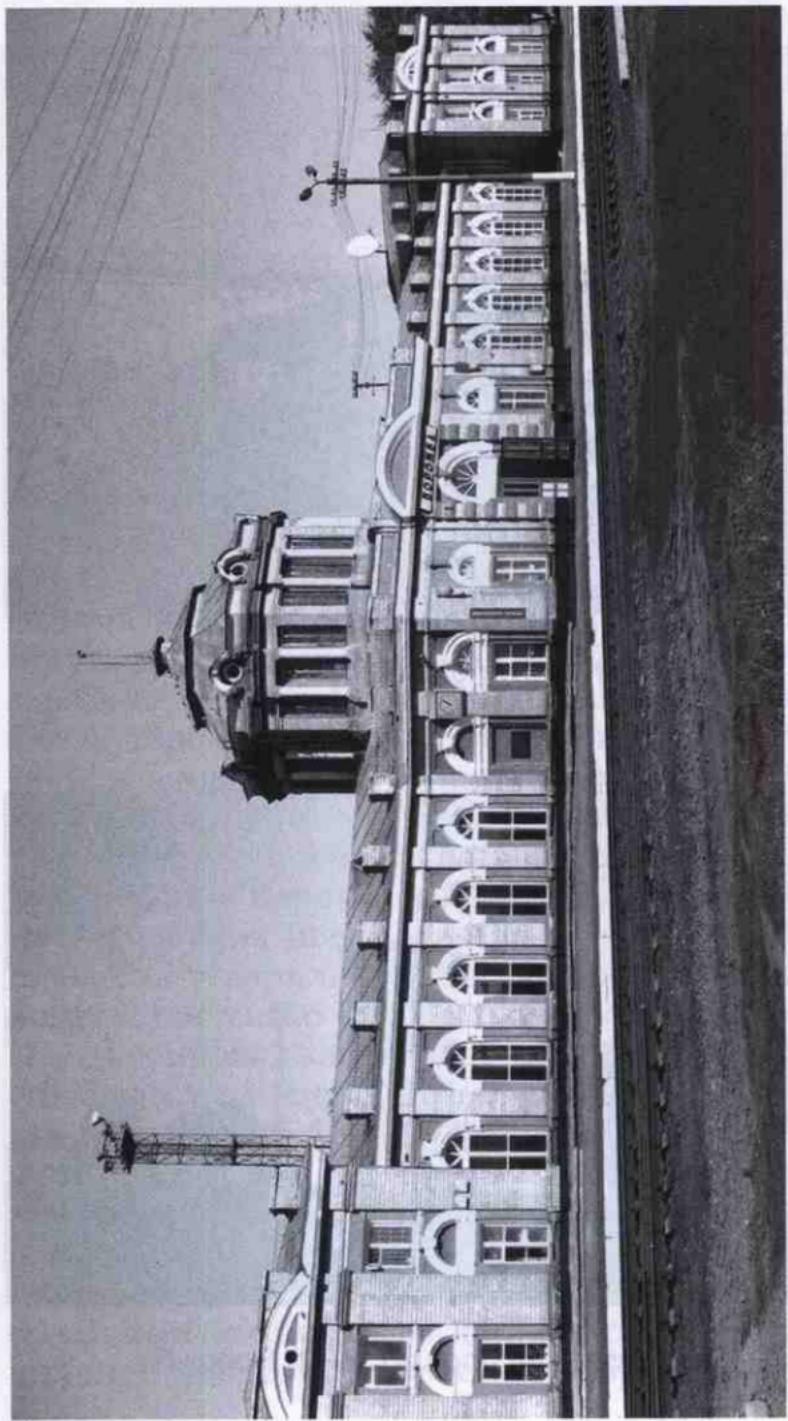
В кінці XIX ст. розпочалось спорудження залізничного вокзалу, і влітку 1898 року новий вокзал станції Ворожба урочисто відкрили і освятили. Вокзал був збудований за проектом архітектора Юргенця. Будівля вокзалу мала два фасади: східний і західний. В одному крилі вокзалу розташувався зал очікування, в іншому – ресторан. В центральній частині були білетні каси. З усього видно, що автор проекту, архітектор Юргенц, намагався створити споруду з перспективою на майбутнє – щоб і прийдешнім поколінням було тут зручно і комфортно. Зараз цей чудовий архітектурний витвір є окрасою міста і посідає чільне місце серед вокзалів України. Вокзал станції Ворожба являється транзитним. З Ворожби можна виїхати на чотири напрямки – Київ, Харків, Вороніж, Орша.

Вокзал станції Ворожба. 1905 рік.
Збудований у 1898 році за проектом
архітектора Юргенця

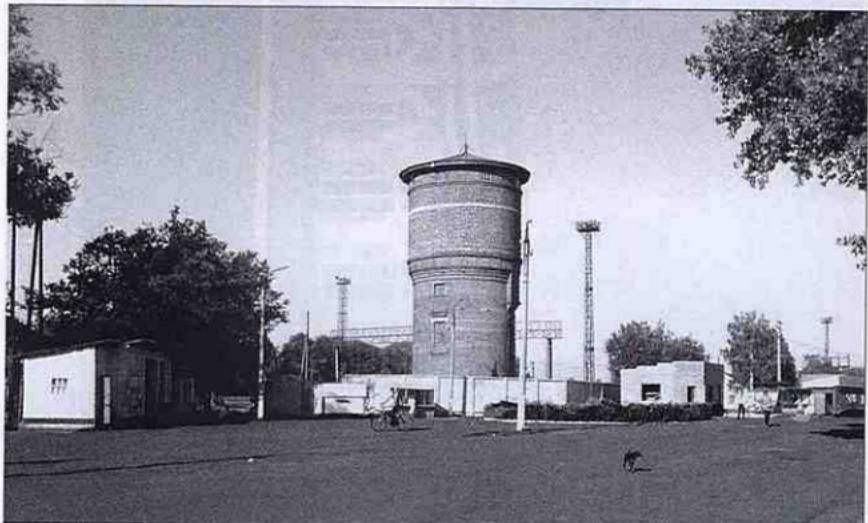

Вокзал станції Ворожба Південно-Західної залізниці

Від цього перону поїзди відходили на Київ

Привокзальна площа станції Ворожба

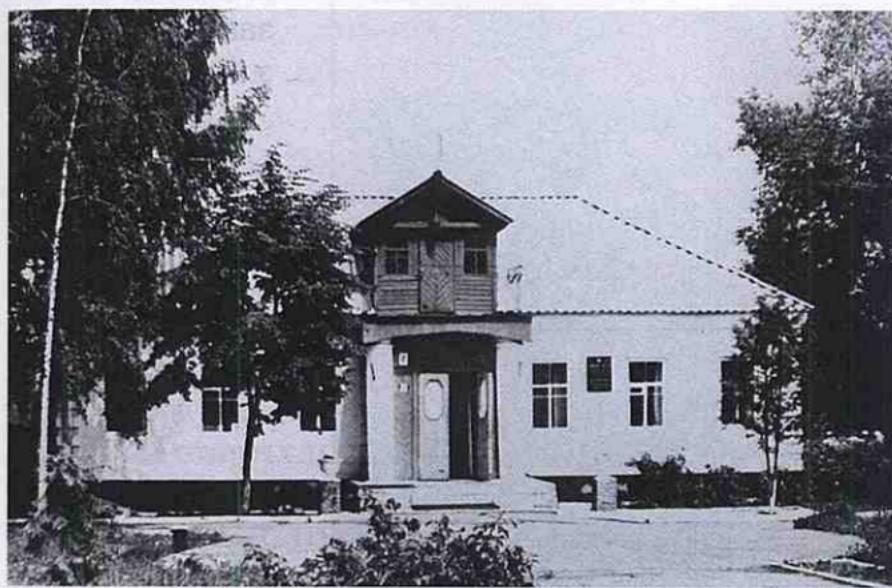

Вир - річка нашого дитинства

Ворожбянська залізнична лікарня

В'ЮР ВІШНІ

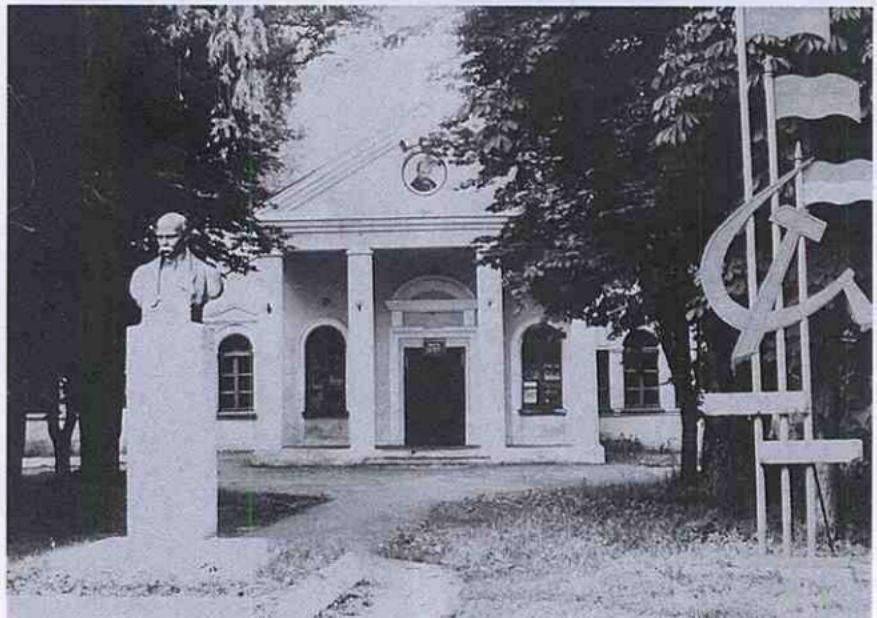
Ворожбянська міськрада

Влітку Ворожба утопала в зелені. Місцевий універмаг

Клуб залізничників ім. Першого травня

Клуб ім. Т. Г. Шевченка

Історична фотографія будинку Клубу залізничників імені Тараса Шевченка